

OTIŠLI SMO NA MORE
ODMORITI OD RATA.

RAT SE NIJE ODMARAO.
STARI JE OSTAO.

U OVOJ SOBI S POGLEDOM
ČEKA GA KREKET
KAD DOĐE.

HESTIA
ART RESIDENCY &
EXHIBITIONS BUREAU

PERMANENT VACATION

Mark Požlep

5.6.2024 - 6.10.2024

Sreda - Subota 12h - 18h
Wednesday - Saturday: 12 - 6pm

Topličin Venac 14/9
Beograd - Srbija
Belgrade - Serbia

Uvodna reč

“Dihotomija između Okcidenta i Orijenta, uvek krhka na ovim obalama, uvek isprepletana, sve se manje primjećuje: umesto "sukoba", postoji "koncert". Katolicizam i Pravoslavlje, Pravoslavlje i Islam, Zapadni Rim i Istočni Rim, Mediteran i Balkan, postizu uzbudljivo sjedinjenje na Jadranu; Cela Evropa je ovde destilovana, unutar geografije koja se zapravo može spoznati i stoga razumeti. To je globus u malom. Zaista, civilizacijske suptilnosti Jadrana sada obuhvataju ceo svet.” (Robert D. Kaplan, *Jadran*, 2022)

Jadransko more se ponekad naziva „uglom“ Mediterana, zaboravljenim morem koje nosi manji značaj u odnosu na prostranstvo onog većeg i značajnijeg mora. Mediteran je u poslednje vreme postao kolevka izbegličke krize u kojoj su mnogi ljudi izgubili živote putujući na nesigurnim čamcima iz Bliskog Istoka i Afrike, pokušavajući da stignu do stabilnijeg tla u potrazi za boljim životom. Ipak, Jadran je, kao i njegovo poznatije susedno more, bio svedok različitih migracija, razmena i isprepletanih kulturnih, društvenih i političkih istorija koje ne smemo zaboraviti. Mark Požlep je tu da osveži naše sećanje na mesto koje je duboko ukorenjeno u našim uspomenama iz detinjstva, ali koje smo, sa pojavom globalnog turizma zaboravili. U vreme kada je lakše i jeftinije stići do egipatskih i turskih letovališta nego do obale bliže našem domu, sa Markom se vraćamo u prošlost na more naših prvih kupanja, porodičnih večernjih šetnji uz sladoleđ

Introductory word

“The dichotomy between Occident and Orient, always fragile on these shores, always interwoven, registers less and less: rather than a "clash", there is a "concert". Catholicism and Orthodoxy, Orthodoxy and Islam, Western Rome and Eastern Rome, the Mediterranean and the Balkans, achieve a stirring fusion on the Adriatic; All of Europe is distilled here, within a geography that one can actually comprehend and therefore grasp. It is the globe in miniature. Indeed, the civilisational subtleties of the Adriatic now encompass the world”. (Robert D. Kaplan, *Adriatic*, 2022).

The Adriatic Sea is sometimes referred to as the "corner" of the Mediterranean, a forgotten water carrying less importance than the vastness of the bigger and more notable sea. The Mediterranean has lately been the cradle of the refugee crisis in which many people have lost their lives travelling on precarious boats from the Middle East and Africa trying to reach more stable grounds in search of a better life. Nevertheless, the Adriatic has, just as its counterpart, seen an array of migrations, exchanges and intertwined cultural, social and political histories that we should be reminded about. Mark Požlep is here to refresh our memory about a place that is deeply rooted in our childhood memories but that with the advent of a global tourism we have forgotten about. At a time when it is easier and cheaper to reach Egyptian and Turkish resorts rather than the coast closer to our home, we travel back in time with Mark to the sea of our first swims, family evening walks eating ice cream

i, naravno, neizostavni miris lubenice i čempresa. Jadranska leta našeg detinjstva imala su prizvuk multietničkog kosmopolitizma, obeležena položajem mora kao granice između komunističke i kapitalističke Evrope, između latiniteta i slovenske kulture. Markov projekat „Permanent Vacation” vodi nas na putovanje u otkrivanje ere u kojoj je Jadran bio na svom vrhuncu, saznanje šta je simbolizovao ne samo za svoje stanovnike već i za ostatak sveta, i kako je polako otišao u zaborav. Jedna stvar koju Jadran ima, a nijedno drugo more neće čuti, jeste čuvena fraza iz našeg detinjstva „Idemo na more!”.

Anja Obradović

Permanent Vacation

Projekat “Permanent Vacation” (“Trajni odmor”) multimedijalnog umetnika Marka Požlepa je priča o izgradnji puta koji je uticao na izgradnju jednog društva, njegovih navika, slike o sebi koju je stalo svetu. Put je bio i metafora i sredstvo za koheziju i spajanje više različitih etniciteta u jedinstveni ideal i teritoriju, a razvoj turizma na Jadranu njegova je željena posledica na frazu i privredu zemlje.

“Kada je izgrađen, iskustvo vožnje njime bilo je opisano kao dizajnirano, sa psihološki i estetske tačke gledišta, poput dugometražnog filma

koji putnici gledaju kroz svoje vetrobransko staklo i uživaju tokom čitavog putovanja”, zapaža Igor Feketija, Markov saradnik na ovom projektu, u svom eseju o političkom i ekonomskom kontekstu izgradnje Jadranske magistrale i razvoja turizma duž njenog prostiranja.

Gotovo stotina crteža ugljenom nastalih za ovu izložbu i video-performans tematizuju sedam projektnih celina: “Jadranska magistrala”, “Dinamitaši”, “Hotel Haludovo”, “Nudizam”, “Gastarbajteri”, “Jadrolinija” i “Izbeglice”. Upravo ovo fragmentiranje jedne političke ideje, utopiističkog ideala, na njegove kulturološke manifestacije i devijacije, pa i na simbole i posledice njegovog kraha, motivi su po kojima je pesnik Muanis Sinanović napisao pesme koje je Požlep, uz pratnju muzičara Gašpera Piana izveo duž obale Jadrana, na izabranim lokacijama. Nastanak projekta “Permanent Vacation” duguje upravo sećanju iz detinjstva na kulturni fenomen vezan za razvoj primorskog turizma, pojavu letnjih terasa hotela istočne obale Jadrana, na kojima su svirali mnogi muzički bendovi (popularni VIS-ovi).

Nakon izgradnje Jadranske magistrale (1965), praćeni eksplozijom turizma, razvili su se hotelski kompleksi oblikovani modernističkim arhitektonskim jezikom koji su učestvovali u scenografiji progresivnog, liberalnijeg jugoslovenskog društva koje može da zadovolji potrebe velikog broja stranih turista.

Najznačajniji primer ove pojave je Hotel Haludovo arhitekte

Borisa Magaša na ostrvu Krk, mikrosvet ličnih sloboda, luksuza, projekcije zapadnog modela svakodnevnice i hedonistička oaza, koji se ubrzo transformisao u utočište izbeglicama tokom građanskog rata, a danas stoji kompletno ruiniran, poput ideje iz koje je proistekao. Mark pored ostalih lokacija za svoje video-performanse bira upravo ovu za izvedbu jedne od pesama Hotel Haludovo. Reči pesme postaju crtež, crtež nas opet vraća pesmi, koja putuje predelima, napuštenim terasama i morem.

Umetnička praksa u ovom projektu najviše proizlazili iz istraživanja i sakupljanja istorijskih materijala, usmenih istorija i materijalne kulture.

Požlepovi radovi prerastaju u svojevrsne dokumente koji za funkciju imaju da vizuelnim i muzičko-performativnim sredstvima interpretiraju predmete istraživanja ali i preispitaju granice interpretacije korišćenih umetničkih medija.

Šta se može reći crtežom ili pesmom? Treba li se istorija jedne ideje (1945-1992) objasniti ovim medijima ili je dovoljno zaustaviti se na apsurdu i njenim kontradiktornostima putem humora? Crtežima ugljenom, ne pretenduje da stvori živu sliku Jadrana, koja će nas zaseniti svojim plavetnilom, već stvara metaforu prirode našeg pamćenja i istorije – može da se izbríše i zamrlja.

Jugoslovensko iskustvo pojavljuje se u predašnjem radu umetnika kroz (de)idealizaciju ličnog i kolektivnog sećanja, ali i njihovu vezu sa trenutnim stanjem svesti, političkim sistemom, kao i sistemom znanja i vrednosti.

Andreja Drobnjak

freedoms, luxury, a projection of the Western model of everyday life, and a hedonistic oasis, which soon transformed into a shelter for war refugees during the civil war. Today, it stands completely ruined, much like the idea from which it originated. Mark chooses this location, among others, for his video performances, specifically for one of the songs titled “Hotel Haludovo”. The words of the song become a drawing, the drawing brings us back to the song, which travels through landscapes, abandoned terraces, and the sea.

The artistic practice in this project largely stems from the research and collection of historical materials, oral histories, and material culture.

Požlep’s works become unique documents that use visual and musical-performative means to interpret the subjects of research while also questioning the boundaries of interpretation of the implemented artistic media. What can be conveyed through a drawing or a song?

Should the history of an idea (1945-1992) be explained through these media, or is it sufficient to stop at its absurdities and contradictions through humour? With the use of charcoal drawings, he does not aim to create a vivid image of the Adriatic that will dazzle us with its blueness, but rather a metaphor for the nature of our memory and history – something that can be erased and blurred.

The Yugoslav experience appears in the artists’ previous work through the (de)idealisation of personal and collective memory and their connection to the

Kompleksan društveno kritički narativ i osetljivi materijali koji postaju dokumenti umetničkog i istraživačkog procesa, iskazani su jezikom humora, metafora i simbola, uz evociranje društvenih rituala i sećanja.

Ništa nije ostalo, Samo jedna cesta, Jedan film i jedan fleš. A ti, Jadrane, Reci, je li se sve to uopće desilo?

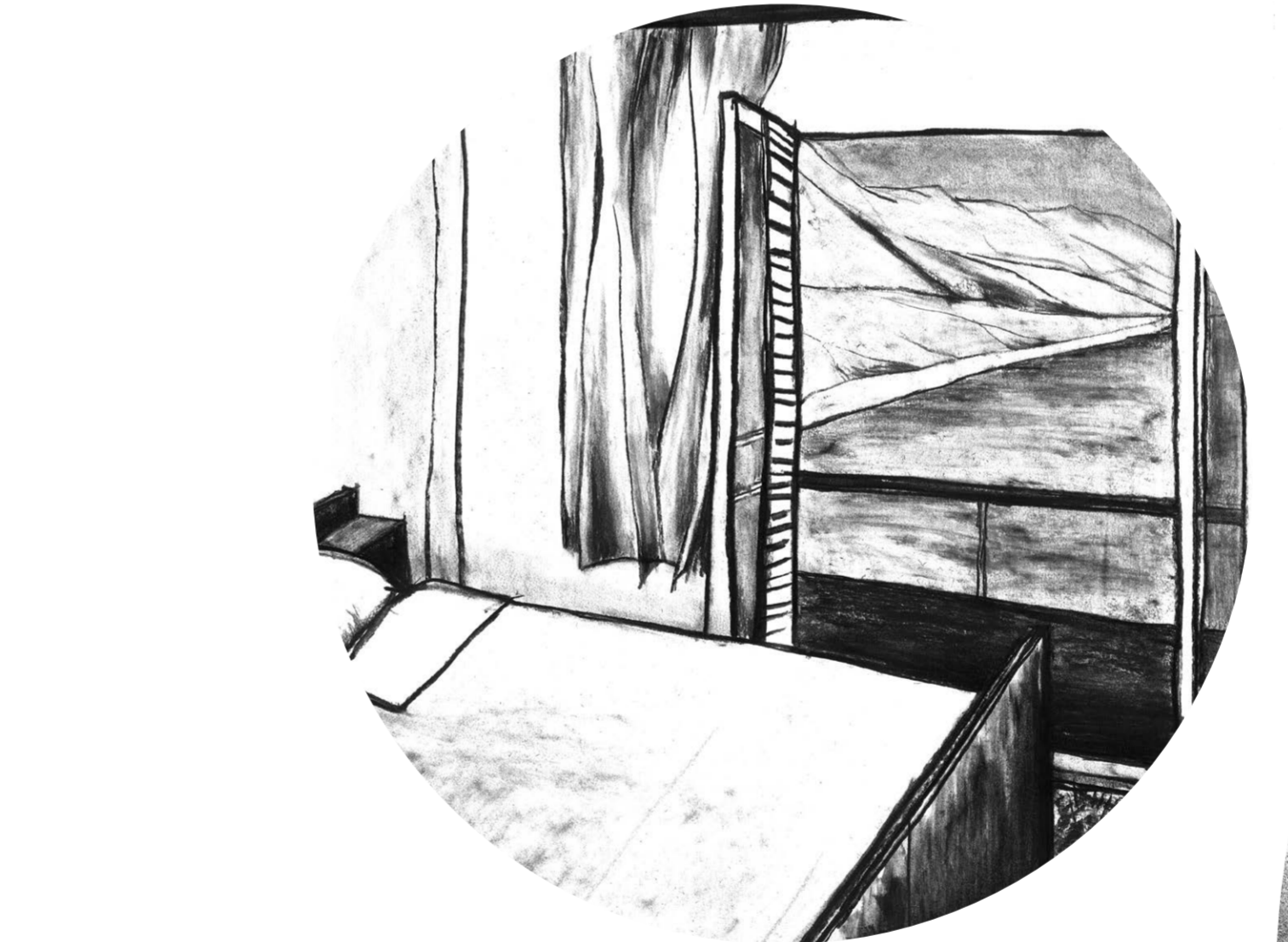
Andreja Drobnjak

TRAJNI ODMOR, 2023

96 crteža, ugljen na papiru, 495x633 mm, 2023
Video, 32 min, 2023

Projekat Marka Požlepa
Tekst: Muanis Sinanović
Muzika: Gašper Piano
Glasovna radionica: Leja Jurišić
Kamera i montaža: y0yproduction
Majstor zvuka: Julij Zornik

Produkcija CUKRARNA, 2023
Uz podršku slovenačkog Ministarstva kulture i Gradske opštine Celje

PERMANENT VACATION, 2023

96 drawings, charcoal on paper, 495x633 mm, 2023
Video, 32 min, 2023

Project by Mark Požlep
Lyrics: Muanis Sinanović
Music: Gašper Piano
Voice workshop: Leja Jurišić
Camera and editing: y0yproduction
Sound mastering: Julij Zornik

Produced by CUKRARNA, 2023
With support of Slovenian Ministry of Culture and Urban Municipality of Celje

NIŠTA NIJE OSTALO, SAMO JEDNA CESTA, JEDAN FILM I JEDAN FLEŠ.

A TI, JADRANE, RECI, JE LI SE SVE TO UOPĆE DESILO?

